

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія з видавничої справи, культури та української філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«   »   2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

для студентів

освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр

Галузь знань	Спеціальність	Предметна спеціальність, освітньо-професійна програма
01 Освіта	012 Дошкільна освіта	Дошкільна освіта
	013 Початкова освіта	Початкова освіта
	014 Середня освіта	Фізична культура
	014 Середня освіта	Музичне мистецтво
	014 Середня освіта	Образотворче мистецтво
02 Культура і мистецтво	022 Дизайн	Дизайн
	024 Хореографія	Хореографія
06 Журналістика	061 Журналістика	Видавнича справа та редагування
07 Управління та адміністрування	072 Фінанси, банківська справа та страхування	Фінанси і кредит
	073 Менеджмент	Організація виробництва
08 Право	081 Право	Право
23 Соціальна робота	231 Соціальна робота	Соціальна педагогіка

Київ - 2020

Розробники: *Перевертун Ольга Петрівна, Розінкевич Наталія Василівна* – викладачі циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі: *Засць Валентина Григорівна*, викладач циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології, старший викладач, кандидат педагогічних наук; *Король Наталія Вікторівна*, викладач циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології, старший викладач; *Полінок Олена Володимирівна*, викладач циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології, кандидат педагогічних наук.

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії з видавничої справи, культури та української філології

Протокол від 31 серпня 2020 р. № 1

Голова циклової комісії *Груздьова* Олена ГРУЗДЬОВА

Робочу програму перевірено
«01» *Вересня* 2020 р.

Заступник директор з навчально-методичної роботи *Гейхман* Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директор з навчальної роботи *Карлінська* Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. (_____), «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни			
	денна форма навчання			
Вид дисципліни	обов'язкова			
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська			
Загальний обсяг кредитів/годин	140			
Курс	1		2	
Семестр	1	2	3	4
Кількість розділів за розподілом:	21			
Обсяг кредитів	-	-	-	-
Обсяг годин, в тому числі:	34	46	18	42
Аудиторні	32	44	16	38
Модульний контроль	2	2	2	4
Семестровий контроль	-	-	-	-
Самостійна робота	-	-	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування світогляду студентів, долучення їх засобами художньої літератури до загальнолюдських і національних цінностей; виховання національно свідомих громадян України; естетичний розвиток студентів, підвищення їх загального культурного рівня та розширення культурно-пізнавальних інтересів.

Завдання навчальної дисципліни:

- зацікавлення студентів художнім твором як явищем мистецтва слова, специфічним «інструментом» пізнання світу й себе в ньому;
- підвищення загальної освіченості студентів, ознайомлення їх із найвизначнішими взірцями української народної творчості та художньої літератури;
- формування читацької культури студентів, розвиток у них естетичного смаку, уміння розрізняти явища високохудожньої та «масової» культури;
- формування гуманістичного світогляду, духовно багатой особистості, з високими загальнолюдськими морально-етичними орієнтирами;
- сприяння національному самоусвідомленню та стійкому відчуттю приналежності до європейської спільноти;
- розвиток творчих і комунікативних здібностей студентів, критичного мислення, культури полеміки, уміння аргументовано доводити власну думку;
- вироблення вміння компетентно орієнтуватися в інформаційно-комунікативному сучасному просторі, застосовувати здобуті на заняттях з літератури знання, практичні навички для їх використання в житті;
- розвиток навичок самоосвіти, бажання і спроможності вчитися впродовж життя.

3. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до Навчальної програми з української літератури для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання рівня стандарту, 2017 р. (авторський колектив: *Мовчан Р.В., Молочко С.Р., Дроздовський Д.І., Коваленко Л.Т., Фасоля А.М., Цимбалюк В.І.*).

Компетентнісний підхід в освіті спрямовує освітній процес на формування ключових і предметної компетентностей. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти визначає такий перелік *ключових компетентностей*: спілкування державною мовою; спілкування іноземними мовами; математична компетентність; компетентності в природничих науках і технологіях; інформаційно-цифрова компетентність; уміння вчитися протягом життя; ініціативність і підприємливість; соціальна та громадянська компетентності; обізнаність та самовираження у сфері культури; екологічна грамотність і здорове життя.

Ключові (загальноосвітні) **компетентності** – здатності, яких набуває кожен студент як суб'єкт освітнього процесу для самовизначення, загального розвитку й самореалізації.

Перелік і зміст ключових компетентностей:

1. Спілкування державною мовою – готовність (здатність) студентів розуміти україномовні тексти різних жанрів і стилів; послуговуватися державною мовою в різноманітних життєвих ситуаціях; застосовувати різноманітні комунікативні стратегії залежно від мети спілкування; толерантно дискутувати, відстоювати власну думку; сприймати, розуміти, критично оцінювати, інтерпретувати інформацію державною мовою; усно й письмово тлумачити поняття, розповідати про літературні факти, висловлювати думки й почуття, обстоювати погляди.

2. Спілкування іноземними мовами – спроможність особистості порівнювати оригінальні художні тексти та їх україномовні переклади.

3. Математична компетентність – розвивати абстрактне мислення; установлювати причинно-наслідкові зв'язки, виокремлювати головну та другорядну інформацію; чітко формулювати визначення й будувати гіпотези; перетворювати інформацію з однієї форми в іншу (текст, графік, таблиця, схема).

4. Компетентності у природничих науках і технологіях – уміння критично оцінювати результати людської діяльності в природному середовищі, відображені у творах літератури.

5. Інформаційно-цифрова компетентність – уміння діяти за алгоритмом, скласти план тексту; працювати в різних пошукових системах для отримання потрібної інформації; розпізнавати маніпулятивні технології і протистояти їм; грамотно й безпечно спілкуватися в мережі Інтернет.

6. Уміння вчитися впродовж життя – уміння визначати мету і цілі власної діяльності й розвитку, планувати й організувати їх, здійснювати задумане, рефлексувати й оцінювати результат; використовувати різноманітні стратегії навчання; користуватися різними джерелами інформації; знаходити, аналізувати, систематизувати й узагальнювати одержану інформацію, перетворювати її з однієї знакової системи в іншу; працювати в парі, групі; читати, використовуючи різні види читання: ознайомлювальне, вибіркоче, навчальне тощо; постійно поповнювати власний словниковий запас; застосовувати комунікативні стратегії відповідно до мети й ситуації спілкування.

7. Ініціативність і підприємливість – уміння аналізувати життєву ситуацію з певної позиції; презентувати власні ідеї та ініціативи чітко, грамотно, використовуючи доцільні мовні засоби; використовувати комунікативні стратегії для формулювання власних пропозицій, рішень і виявлення лідерських якостей.

8. Соціальна та громадянська компетентності – усвідомлення громадянської відповідальності й обов'язку; уміння толерантно відстоювати власну позицію в дискусії; розрізняти маніпулятивні технології і

протистояти їм; аргументовано й грамотно висловлювати власну думку щодо суспільно-політичних питань; уникати дискримінації інших у процесі спілкування; критично оцінювати тексти соціально-політичного змісту.

9. Обізнаність та самовираження у сфері культури – уміння зіставляти специфіку розкриття певної теми (образу) в різних видах мистецтва; ідентифікувати себе як представника певної культури; визначати роль і місце української культури у світовому контексті; читати літературні твори, використовувати досвід взаємодії з творами мистецтва в життєвих ситуаціях; створювати тексти, висловлюючи власні ідеї, спираючись на досвід і почуття та використовуючи відповідні зображувально-виражальні засоби.

10. Екологічна грамотність і здорове життя – уміння ілюструвати екологічні проблеми прикладами з художніх творів; бережливо ставитися до природи як важливого чинника реалізації особистості; розуміти переваги здорового способу життя.

Компонентами компетентностей є *когнітивний (знаннєвий), діяльнісний (практико-орієнтований) та ціннісний.*

Знаннєвий компонент

Студент(ка):

знає ідейно-художній зміст літературних творів у контексті розвитку культури й суспільства;
розуміє зміст прочитаного;
називає літературні факти, явища, твори, імена письменників, перекладачів тощо;
формулює визначення понять, власну думку;
записує стислу (тези) й розширену інформацію (зокрема самостійно здобуту);
пояснює літературні факти, явища, образи, теми, сюжети тощо;
наводить приклади художніх засобів у творі, літературних фактів і явищ у контексті розвитку напрямів, течій, жанрів, стилів.

Діяльнісний компонент

Студент(ка):

розпізнає літературні факти, явища, напрями, течії, жанри, стилі;
розрізняє засоби художньої виразності, індивідуальні стилі митців;
описує персонажів, їхні риси, поведінку, умови життя, соціально-культурний контекст;
складає план (простий, складний), таблиці, будує схеми;
порівнює літературні факти, явища, сюжети, теми, образи, мотиви, засоби художньої виразності, особливості національних літератур;
аналізує літературні жанри, твори (цілісно та окремі аспекти);
класифікує літературні факти, явища, образи тощо;
характеризує образи персонажів, образ автора;
установлює зв'язки художньої літератури й культури, суспільства, науки;
визначає літературознавчі терміни й поняття, засоби художньої виразності, їхню семантику і функції в тексті;
виконує творчі роботи різних видів;
планує, прогнозує розвиток сюжетів, образів, тем, ідей тощо;
дотримується правил усного й писемного мовлення, грамотно формулює думку, позицію;
уміло поводить себе в різних комунікативних ситуаціях;
використовує набутий досвід вивчення української літератури;
уміє орієнтуватися в колі класичної та сучасної літератури;
розв'язує завдання в різних життєвих ситуаціях на підставі набутого культурного досвіду.

Ціннісний компонент

Студент(ка):

усвідомлює значення художньої літератури для сучасної людини й суспільства;
обговорює прочитане;
*критично ставить*ся до інформації, формує власне бачення проблем;
оцінює художню вартість творів;
висловлює судження щодо прочитаних літературних творів, образів, тем, сюжетів тощо;
обстоює, аргументує власну позицію, думку;
обґрунтовує ідею, думку, гіпотезу;
узагальнює набутий культурний досвід вивчення літературних творів;
робить висновки щодо розвитку української літератури, взаємозв'язків української та зарубіжних літератур, зв'язків літератури й мистецтва.

4. Структура навчальної дисципліни
Тематичний план денної форми навчання
I СЕМЕСТР

Назви розділів і тем	Усього	Розподіл годин			
		Аудиторна робота			
		Лекції	Практичні	Семінарські	Тематичний контроль
Розділ 1. Реалістична українська проза	8				
Тема 1. Література II пол. XIX – поч. XX ст. Розвиток реалізму		2			
Тема 2. Іван Нечуй-Левицький. «Кайдашева сім'я» – соціально-побутова повість-хроніка			2		
Тема 3. «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» (1, 4 частини) Панаса Мирного – перший український соціально-психологічний роман		2		2	
Розділ 2. «Театр корифеїв»	2				
Тема 1. Українська драматургія та театр II половини XIX ст. Багатогранність діяльності Івана Карпенка-Карого як актора, письменника, культурного діяча. Комедія «Мартин Боруля»		2			
Розділ 3. Титан духу і думки	6				
Тема 1. Іван Франко. «Гімн» («Замість пролога»), «Сікстинська мадонна», «Ой ти, дівчино, з горіха зерня», «Чого являєшся мені...», «Легенда про вічне життя»		2			
Тема 2. Поема «Мойсей» – один із вершинних творів І.Франка			2		
Тема 3. Новела «Сойчине крило» І.Франка			2		
Розділ 4. Модерна українська проза	10				
Тема 1. Михайло Коцюбинський. Психологічна новела «Intermezzo» та повість «Тіні забутих предків»		2		2	
Тема 2. Ольга Кобилянська. «Impromptu phantasie», «Valse melancholique»			2		
Тема 3. Новаторство Василя Стефаника. Психологічне розкриття теми еміграції на прикладі твору «Камінний хрест»		2			
Тема 4. Володимир Винниченко. «Момент»		2			
Розділ 5. Образне слово поетичного модернізму. Загальнолюдське, національне, особисте	4				
Тема 1. Леся Українка (Лариса Косач). «Contra spem spero!», «Слово, чому ти не твердая криця...», «Мріє, не зрадь», «Стояла я і слухала весну...»		2			
Тема 2. Драма-феєрія «Лісова пісня» Лесі Українки			2		
Тематична контрольна робота	2				2
Література рідного краю	2			2	
Усього	34	16	10	6	2

II СЕМЕСТР

Назви розділів і тем	Усього	Розподіл годин			
		Аудиторна робота			
		Лекції	Практичні	Семінарські	Тематичний контроль
Розділ 5. Образне слово поетичного модернізму. Загальнолюдське, національне, особисте	6				
Тема 3. Микола Вороний. «Блакитна Панна», «Інфанта»		2			
Тема 4. Олександр Олесь (О. Кандиба). «З журбою радість обнялась...», «Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!...». Драматичний етюд «По дорозі в Казку»		2	2		
Розділ 6. «Розстріляне відродження»	2				
Тема 1. Стилєве розмаїття літературних течій та угруповань 1920-х років. Поняття «розстріляне відродження», домінування соцреалістичної естетики в 1930-ті роки		2			
Розділ 7. Літературний авангард	2				
Тема 2. Авангардні тенденції в українській літературі 1920-х років. Поет-футурист М.Семенко «Бажання», «Місто», «Запрошення»		2			
Розділ 8. Поетичне самовираження	6				
Тема 1. Павло Тичина «Арфами, арфами...», «О панно Інно...», «Ви знаєте, як липа шелестить...», «Одчиняйте двері...», «Пам'яті тридцяти»		2	2		
Тема 2. Євген Плужник «Вчись у природи творчого спокою...», «Ніч... а човен – як срібний птах!...»		2			
Розділ 9. «Київські неокласики»	4				
Тема 1. Максим Рильський «Солодкий світ!...», «У теплі дні збирання винограду»		2	2		
Розділ 10. Прозове розмаїття	14				
Тема 1. Микола Хвильовий (М.Фітільов) «Я (Романтика)»		2		2	
Тема 2. Юрій Яновський «Майстер корабля»		2		2	
Тема 3. Валер'ян Підмогильний «Місто»		2		2	
Тема 4. Остап Вишня (Павло Губенко) «Моя автобіографія», «Сом», «Письменники»		2			
Розділ 11. Модерна драматургія	4				
Тема 1. Розвиток національного театру («Березіль» Леся Курбаса, Харківський театр ім. І.Франка), драматургії 1920–1930 рр. (від ідеологічних агіток до психологічної драми).		2			
Тема 2. Микола Куліш «Мина Мазайло»			2		
Розділ 12. Перлини західноукраїнської літератури	4				
Тема 1. Богдан-Ігор Антонич «Зелена євангелія», «Різдво», «Коляда»			2		
Тема 2. Осип Турянський «Поза межами болю» - поема у прозі, історичний матеріал Першої світової війни		2			
Тематична контрольна робота	2				2
Розділ 13. Узагальнення та систематизація вивченого	2				
Бесіда про вивчені твори української літератури				2	
Усього	46	26	10	8	2
Усього протягом року	80	42	20	14	2

III СЕМЕСТР

Назви розділів і тем	Усього	Розподіл годин			
		Аудиторна робота			
		Лекції	Практичні	Семінарські	Тематичний контроль
Розділ 14. Під чужим небом	8				
Тема 1. Література письменників-емігрантів. «Празька школа» української поезії та її представники.		2			
Тема 2. Євген Маланюк. «Уривок з поеми», «Напис на книзі віршів...»			2		
Тема 3. Іван Багряний (І.Лозов'ягін). «Тигролови»		2		2	
Розділ 15. Воєнне лихоліття	6				
Тема 1. Олександр Довженко. «Щоденник» (періоду війни), «Зачарована Десна»		2		2	
Тема 2. Олесь Гончар. «Модри Камень»		2		2	
Тематична контрольна робота					2
Усього	18	8	2	6	2

IV СЕМЕСТР

Назви розділів і тем	Усього	Розподіл годин			
		Аудиторна робота			
		Лекції	Практичні	Семінарські	Тематичний контроль
Розділ 16. Літературне «шістдесятництво»	16				
Тема 1. «Шістдесятництво» як явище культурологічне й соціальне		2		2	
Тема 2. Василь Симоненко «Задивляюся у твої зіниці...», «Я...»			2		
Тема 3. Дмитро Павличко «Два кольори», «Я стужився, мила, за тобою...»			2		
Тема 4. Іван Драч «Балада про соняшник»				2	
Тема 5. Микола Вінграновський «У синьому небі я висіяв ліс»			2		
Тема 6. Григор Тютюнник «Три зозулі з поклоном»		2		2	
Розділ 17. Митець і суспільство	8				
Тема 1. Ліна Костенко. «Страшні слова, коли вони мовчать...», «Хай буде легко. Дотиком пера...», «Недумано, негадано...», «По сей день Посейдон посідає свій трон...»		2		2	
Тема 2. Ліна Костенко. «Маруся Чурай»		2		2	
Тематична контрольна робота	2				2
Розділ 18. Стоїчна українська поезія	4				
Василь Стус			2	2	

«Крізь сотні сумнівів я йду до тебе...», «Господи, гніву пречистого...»					
Розділ 19. Сучасна українська література	6				
Тема 1. Історико-культурна картина літератури кінця ХХ – початку ХХІ ст. (на шляху до нового відродження). Постмодернізм як один із художніх напрямів мистецтва 1990-х років, його риси		2			
Тема 2. Творчість І.Римарука («Обнови»), Ю.Андруховича («Астролог», «Пісня мандрівного спудея»), О.Забужко («Рядок з автобіографії», «Читаючи історію»), О.Ірванця («До французького шансоньє»), С.Жадана («Музика, очерет...», «Смерть моряка»), Г.Пагутяк («Потрапити в сад», «Косар»), Ю.Андруховича («ShevchenkoisOK»), В.Діброви («Андріївський узвіз»), Я.Мельника («Далекий простір») (на вибір)				4	
Контрольний твір	2				2
Розділ 20. Література рідного краю	2				
Тема 1. Ознайомлення із життям і творчістю письменників-земляків				2	
Розділ 21. Узагальнення та систематизація вивченого	2				
Тема 1. Бесіда про твори, вивчені впродовж навчального року				2	
Усього	42	10	8	20	4
Усього протягом року	60	18	10	26	6

5. Програма навчальної дисципліни

Відповідно до Навчальної програми з української літератури для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання рівня стандарту, 2017 р. (авторський колектив: Мовчан Р.В., Молочко С.Р., Дроздовський Д.І., Коваленко Л.Т., Фасоля А.М., Цимбалюк В.І.) подано наскрізні змістові лінії, що забезпечують можливість формування ключових компетентностей.

Наскрізна лінія «Екологічна безпека та сталий розвиток» передбачає формування у студентів соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості, у результаті яких вони дбайливо й відповідально ставитимуться до довкілля, усвідомлюючи важливість сталого розвитку для збереження довкілля й розвитку суспільства.

Метою наскрізної лінії «Громадянська відповідальність» є формування відповідальних членів громади й суспільства, які розуміють принципи й механізми його функціонування, а також важливість національної ініціативи; ґрунтується у своїй діяльності на культурні традиції і вектори розвитку держави.

Наскрізна лінія «Здоров'я і безпека» має сформуванню учнів духовно, емоційно, соціально й фізично повноцінними членами суспільства, здатних дотримуватися здорового способу життя, допомагати у формуванні безпечного здорового життєвого середовища.

Наскрізна лінія «Підприємливість та фінансова грамотність» забезпечить краще розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо); сприятиме розвитку лідерських ініціатив, здатності успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі.

Розділ 1. Реалістична українська проза

Тема 1. Література II пол. ХІХ – поч. ХХ ст. Розвиток реалізму

Українська література другої половини ХІХ ст. у контексті розвитку тодішнього суспільства, культури, мистецтва. Новий етап національно-визвольного руху, культурно-просвітницька діяльність «громад». Періодичні видання. Розвиток реалізму, натуралізму, пізній романтизм. Тодішні поезія, драматургія. Особливості реалістичної прози.

Основні поняття: реалізм, натуралізм, пізній романтизм

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 1, 4.

Додаткові: 1, 2, 5, 6, 9.

Тема 2. Іван Нечуй-Левицький «Кайдашева сім'я»

Життя і творчість письменника як новий імпульс української літератури («Колосальне всеобіймаюче око України» (І.Франко)). «Кайдашева сім'я» – соціально-побутова повість-хроніка. Реалізм твору, сучасна (вічна) актуальність проблеми батьків і дітей. Колоритні людські характери в повісті.

Українська ментальність, гуманістичні традиції народного побуту й моралі. Ствердження цінностей національної етики засобами комічного.

Основні поняття: соціально-побутова повість, реалізм (поглиблено), засоби змалювання комічного.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 1, 4.

Додаткові: 1, 2, 3, 5, 6, 10.

Тема 3. Панас Мирний (П. Рудченко) «Хіба ревуть воли, як ясла повні?» (1, 4 частини)

Основне про життєвий і творчий шлях. Загальна характеристика творчості. Перший український соціально-психологічний роман, свідчення його можливостей у художньому дослідженні дійсності. Співавторство з І.Біликом. Широта представлення народного життя. Шлях Ничипора Варениченка: від правдошукацтва до розбійництва. Жіночі образи, ствердження народних поглядів на духовне здоров'я людини.

Основні поняття: соціально-психологічний роман.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 1, 4.

Додаткові: 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10.

Розділ 2. «Театр корифеїв»

Тема 1. Українська драматургія та театр II половини XIX ст. Багатогранність діяльності Івана Карпенка-Карого як актора, письменника, культурного діяча. Комедія «Мартин Боруля»

Розвиток драматургії: соціально-побутові та історичні драми й комедії М.Старицького, М.Кропивницького, Панаса Мирного та ін. Основне про життєвий і творчий шлях Івана Карпенка-Карого, світогляд, багатогранність діяльності. Жанрова різноманітність творів. І. Карпенко-Карий і «театр корифеїв». Драматургічне новаторство письменника. Комедія «Мартин Боруля», її сценічна історія. Дворянство як міф про краще життя. Підміна особистісних етичних цінностей (чесності, порядності, працелюбства) станомою приналежністю. Психологічна переконливість розкриття образу Мартина Борулі. Значення творчості І. Карпенка-Карого.

Основні поняття: комедія, «театр корифеїв».

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 1, 4.

Додаткові: 1, 2, 3, 5, 6, 10.

Розділ 3. Титан духу і думки

Іван Франко

Тема 1. Іван Франко. «Гімн» («Замість пролога»), «Сікстинська мадонна», «Ой ти, дівчино, з горіха зерня», «Чого являєшся мені...», «Легенда про вічне життя»

Іван Франко – письменник, учений, громадський діяч. Багатогранність діяльності, її вплив на культурний і політичний розвиток України. Франко-перекладач, публіцист. Значення творчості для розвитку української літератури, у пробудженні національної свідомості. Творчість І. Франка в музиці. Лірика збірки «З вершин і низин». Загальне уявлення про композицію збірки. Творчість великих майстрів Відродження; символ вічної жіночності, материнства, краси; суперечки про роль краси і користі («Сікстинська мадонна»). Франкова концепція поступу людства, вираження незламного оптимізму («Гімн» («Замість пролога»)). Поетична збірка «Зів'яле листя», загальне уявлення про її композицію. «Ой ти, дівчино, з горіха зерня», «Чого являєшся мені...» Місце любовної теми у творчості І.Франка. Життєві імпульси появи творів (автобіографічність). Широка емоційна гама почуттів ліричного героя, ствердження невмирущості почуттів, ідеалу кохання. Філософська поезія. Змістовий зв'язок «Легенди про вічне життя» з поезією збірки «Зів'яле листя». Драматизм людських стосунків, роздуми про взаємність кохання.

Основні поняття: композиція, концепція поступу людства, поетична збірка, автобіографічність.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 1, 4.

Додаткові: 1, 2, 3, 5, 6, 10.

Тема 2. Поема «Мойсей» – один із вершинних творів І.Франка

Поема «Мойсей» – один із вершинних творів І.Франка. Проблематика твору: історичний шлях нації, визначна особистість як її провідник, пробудження національної свідомості, історичної пам'яті. Пролог до поеми – заповіт українському народові.

Основні поняття: філософська поезія, терцини, гімн, сонет.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 1, 4.

Додаткові: 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10.

Тема 3. Новела «Сойчине крило» І.Франка

Проза І. Франка (ідеї, проблеми). Художні шукання прозаїка. Франко й український модернізм. Новела «Сойчине крило» – жіноча доля в новітній інтерпретації. Образ героя-адресата – уособлення боротьби між «естетикою» і «живим чоловіком». Гуманізм новели. Роль І.Франка в розвитку драматургії й театру («Украдене щастя»). Значення творчості І.Франка, її актуальність.

Основні поняття: новела, поняття про модернізм.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 1, 4.

Додаткові: 1, 2, 3, 5, 6, 9, 10.

Розділ 4. Модерна українська проза

Тема 1. Михайло Коцюбинський. Психологічна новела «Intermezzo» та повість «Тіні забутих предків»

Життя і творчість, гуманізм світогляду. Жанр новели у творчості М.Коцюбинського. Еволюція художньої свідомості: від просвітницьких орієнтацій і реалізму до модернізму. Значення стильового новаторства М. Коцюбинського для української літератури.

Психологічна новела «Intermezzo» з жанровими ознаками «поезії у прозі». Автобіографічна основа. Проблеми душевної рівноваги, повноцінного життя, специфіки творчого процесу. Психологічно переконливе розкриття внутрішнього стану людини. Символічні образи, ускладнена метафора. Поетика імпресіонізму.

Повість «Тіні забутих предків». Трагічна доля Івана й Марічки як наслідок суперечності між мрією та дійсністю. Світ людини у зв'язку зі світом природи. Фольклорне тло твору. Образи й символи повісті. Образи Івана та Марічки як втілення романтичної ідеї незнищенності кохання.

Основні поняття: психологічна новела, «поезія в прозі», імпресіонізм.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 1, 4.

Додаткові: 1, 2, 3, 6, 7, 10.

Тема 2. Ольга Кобилянська «Impromptu phantasie», «Valse melancholique»

Життя і творчість. Формування світогляду письменниці (вплив європейської культури, українського феміністичного руху). Її проза – зразок раннього українського модернізму. Жанрові особливості, провідні теми та ідеї. Краса вільної душі, аристократизм духу як провідні мотиви новел «Impromptu phantasie», «Valse melancholique». Автобіографізм «Impromptu phantasie» («Фантазія-експромт»). Становлення особистості, цілеспрямованої й цілісної натури. Образ ліричної героїні новели-роздуму.

Образи нових жінок-інтелектуалок: талановитої піаністки Софії, аристократичної Марти, пристрасної і вольової художниці Ганнусі у «Valse melancholique» («Меланхолійний вальс»). Роль образу мелодії вальсу у відтворенні внутрішнього світу героїнь. Глибокий психологізм твору як новаторство О. Кобилянської.

Основні поняття: новела-роздум, синтез мистецтв, психологізм.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 1, 4.

Додаткові: 1, 2, 3, 6, 7, 9, 10.

Тема 3. Василь Стефаник «Камінний хрест»

Життя і творчість. Новаторство письменника. «Камінний хрест» – психологічне розкриття теми еміграції. Історична основа твору. Сюжетно-композиційні особливості. Трагічна подія – композиційний центр новел Стефаника. Драматизм конфлікту, емоційна загостреність зображуваного. Багатозначність символічних образів. Камінний хрест – уособлення долі людини. Ідея нерозривної єдності Івана Дідуха з рідною землею. Останній танець Івана Дідуха перед від'їздом із села як символ трагізму прощання з рідним краєм.

Основні поняття: експресіонізм.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 1, 4.

Додаткові: 1, 2, 3, 6, 7, 9, 10.

Тема 4. Володимир Винниченко «Момент»

Життя і творчість, громадська і політична діяльність. Винниченко-художник. Прозові й драматичні твори. Перший український науково-фантастичний роман «Сонячна машина», його популярність у 1920-ті роки. Успіх п'єс В.Винниченка на світовій сцені.

Поєднання в новелі «Момент» реалістичного змалювання дійсності та філософського підтексту

(плинність життя, щастя людини, мить – частинка вічності тощо). Образ панни (Мусі) – утілення ідеї вічної жіночності, краси. Імпресіонізм новели. Значення літературно-художньої спадщини В.Винниченка.
Основні поняття: науково-фантастичний роман, антиутопія, імпресіонізм, новела.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 1, 4.

Додаткові: 1, 2, 6, 7, 9, 10.

Розділ 5. Образне слово поетичного модернізму. Загальнолюдське, національне, особисте

Тема 1. Альманах «З-над хмар і з долин», угруповання «Молода муза» – зв'язок із зарубіжною літературою, «нова» драма на межі століть. Неоромантизм у творчості Лесі Українки (Лариси Косач).

Життєвий і творчий шлях. Драматична спадщина. Роль родини, культурного оточення й самоосвіти у формуванні світобачення письменниці. Збірка поезій «На крилах пісень», її висока оцінка І.Франком. Основні цикли поезій. Неоромантизм як основа естетичної позиції Лесі Українки. «Contra spem spero!» як світоглядна декларація сильної, вольової особистості. Символічність, романтичні образи, образотворчий прийом контрасту. Призначення поета й поезії, мужність ліричної героїні, автобіографічні мотиви («Слово, чому ти не твердая криця...»). Відданість своїм мріям, наполегливе прагнення до мети («Мріє, не зрадь»). Зображення повені людських почуттів у вірші «Стояла я і слухала весну...».

Основні поняття: альманах, драма, неоромантизм.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 1, 4.

Додаткові: 1, 2, 6, 7, 9, 10.

Тема 2. Драма-феєрія «Лісова пісня» Лесі Українки

Драма-феєрія «Лісова пісня». Фольклорно-міфологічна основа. Символічність образів Мавки і дядька Лева – уособлення духовності і краси. Мати Лукаша й Килина – антиподи головній героїні Мавці. Симбіоз високої духовності і буденного прагматизму в образі Лукаша.

Природа і людина у творі. Неоромантичне ствердження духовної сутності людини, її творчих можливостей. Конфлікт між буденним життям і високими пориваннями особистості, дійсністю і мрією. Почуття кохання Мавки й Лукаша як розквіт творчих сил людини. Художні особливості драми-феєрії.

Основні поняття: неоромантизм, драма-феєрія.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 1, 4.

Додаткові: 1, 2, 6, 7, 9, 10.

Тема 3. Микола Вороний «Блакитна Панна», «Інфанта»

Коротко про життя і творчість, багатогранну діяльність митця.

М. Вороний – ідеолог модернізації української літератури. Естетична програма митця, націленість на модерністські течії в новій літературі. Його творчість – перша декларація ідей і форм символізму.

Єдність краси природи і мистецтва, образотворчі засоби в поезії («Блакитна Панна»). Узагальнено-ідеалізований жіночий образ як сюжетний центр символістського твору. Мотив самотності людини. Згадка про революцію як данина естетиці доби соціальних перетворень («Інфанта»).

Основні поняття: символізм, сугестія.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 1, 4.

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 9, 10.

Тема 4. Олександр Олесь (О. Кандиба) «З журбою радість обнялась...», «Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!...», «По дорозі в казку»

Коротко про життя і творчість, світоглядні переконання митця. Неоромантичні, символістські тенденції у творчості («З журбою радість обнялась...»). «Чари ночі» – перлина інтимної лірики української поезії. Мотив краси кохання й молодості, філософські роздуми про гармонію людини і природи. Музичність, звукова виразність поезій. Майстерність у відтворенні настрою, емоцій. Експресивне висловлювання патріотичних почуттів («О слово рідне! Орле скутий!...»).

Драматичний етюд «По дорозі в казку». Дорога в казку – символ духовних поривань до кращого життя. Маса, гурт людей і їх провідник. Лідер – сильна особистість. Трагічна суперечність між мрією, духовністю й жорстокістю.

Основні поняття: драматичний етюд.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 1, 4.

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 9, 10.

Тема 5. Література рідного краю

Ознайомлення з художніми творами митців рідного краю (відповідно до вікових зацікавлень студентів).

Основні поняття: література рідного краю.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 1, 4.

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 9, 10.

Розділ 6. «Розстріляне відродження»

Тема 1. Українська література ХХ ст. як новий етап в історії національної культури. Суспільно-історичні умови розвитку, основні стильові напрями (модернізм, соцреалізм, постмодернізм). Митець і влада, свобода творчості. Стильове розмаїття мистецтва 1920-х років. Поняття «розстріляне відродження», домінування соцреалістичної естетики в 1930-ті роки.

Основні поняття: «розстріляне відродження».

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 7, 8, 10.

Розділ 7. Літературний авангард

Тема 1. Авангардні тенденції в українській літературі 1920-х років

Поет-футурист М.Семенко – сміливий експериментатор. Урбаністичні мотиви його лірики, їхня змістова новизна, ламання класичної форми («Бажання», «Місто», «Запрошення»).

Основні поняття: авангард, футуризм, урбанізм.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 7, 8, 9.

Розділ 8. Поетичне самовираження

Тема 1. Павло Тичина «Арфами, арфами...», «О панно Інно...», «Ви знаєте, як липа шелестить...», «Одчиняйте двері...», «Пам'яті тридцяти»

Основне з життя і творчості поета. Трагізм його творчої долі. Найбільший модерніст 1920-х років. Звернення до «вічних» тем, мотивів, особливості віршування; потужне ліричне «Я» як символ нової людини; поєднання тенденцій символізму, неоромантизму, експресіонізму, імпресіонізму. Феномен «кларнетизму». Вітаїстичність як наскрізна оптимістична тональність, життєствердна настроєвість (зб. «Соняшні кларнети»). Художнє відтворення національно-визвольного пробудження народу, уславлення борців за вільну Україну («Пам'яті тридцяти», «Одчиняйте двері...»).

Основні поняття: вітаїстичність, експресіонізм (повторення), кларнетизм

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 7, 8, 9, 10.

Тема 2. Євген Плужник «Вчись у природі творчого спокою...», «Ніч... а човен – як срібний птах!...»

Один із провідних поетів «розстріляного відродження». Його творча біографія, трагічна доля. Сповідальність, ліричність, філософічність лірики. Урівноваженість душевного стану ліричного героя, мотив туги за минулістю краси, гармонією світу і людини, мить і вічність у чуттєвому вираженні.

Основні поняття: поглиблення поняття про ліричного героя.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 8, 10.

Розділ 9. «Київські неокласики»

Тема 1. Максим Рильський «Солодкий світ!..», «У теплі дні збирання винограду»

Група «київських неокласиків». Їхнє творче кредо, орієнтація на традицію, класичну форму вірша. Різногранний творчий шлях М.Рильського, рання творчість. Філософічність, афористичність його лірики. Мотиви пошуків душевної рівноваги, краси в житті та в душі, вітаїзм, сповідальність, життєлюбство. Захоплення красою й величчю світу («Солодкий світ!..»). Сонет «У теплі дні збирання винограду» – вишуканий зразок неокласичної інтимної лірики. Краса природи, краса людини та її почуттів. Звернення до античних образів.

Основні поняття: «київські неокласики», філософічність, сонет.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 8, 10.

Розділ 10. Прозове розмаїття

Тема 1. Микола Хвильовий (М.Фігільов) «Я (Романтика)»

Життєвий і творчий шлях. Провідна роль у літературно-мистецькому житті 1920-х років. Романтичність світобачення. Участь у ВАПЛІТЕ, у дискусії 1925-1928 рр. «Я (Романтика)» – новела про добро і зло в житті та в душі. Проблема внутрішнього роздвоєння людини між гуманізмом і фанатичною відданістю революції, між загальнолюдськими, вічними цінностями й політичною кон'юнктурою. Реальне та уявне у творі. Образ ліричного «Я». Роль присвяти. Образ матері, його символічність.

Основні поняття: символічність, новела, психологізм.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 8, 10.

Тема 2. Юрій Яновський «Майстер корабля»

Творча біографія письменника, загальна характеристика творчості. Ю.Яновський і кіно. Романтичність світовідчуття. Романтизована стихія національно-визвольного руху (роман «Чотири шаблі»). Роман у новелах «Вершники» – зразок соцреалізму. Новаторство художньої форми («Майстер корабля»): модерний сюжет, що інтригує, умовність фабули, зміщення часопростору. Проблеми творення нової української культури, духовності української людини, її самоусвідомлення в новій дійсності, символічність образів. Неоромантичні герої То-Ма-Кі, Режисер, Сев, Тайях та їх прототипи, модерністські образи Міста, Моря. Морально-етичні колізії твору. Національне кризь призму загальнолюдського.

Основні поняття: художній час і простір, умовність зображення.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 7, 8, 9, 10.

Тема 3. Валер'ян Підмогильний «Місто»

Життєвий шлях, трагічна загибель. Автор інтелектуально-психологічної прози, перекладач. Світові мотиви підкорення людиною міста, її самоствердження в ньому, інтерпретовані на національному матеріалі. Зображення «цілісної» людини: в єдності біологічного, духовного, соціального. Образ українського інтелігента Степана Радченка, вихідця із селян, еволюція його характеру, проблеми ствердження в міському середовищі. Морально-етичні колізії твору. Жіночі образи в ньому.

Основні поняття: урбаністичний роман.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 8, 10.

Тема 5. Остап Вишня (Павло Губенко) «Моя автобіографія», «Сом», «Письменники»

Трагічна творча доля українського гумориста, велика популярність і значення його усмішок у 1920-ті роки. Відбиток у них тодішнього суспільства, літературно-мистецького середовища. Письменник і його час. Оптимізм, любов до природи, людини, м'який гумор як риса індивідуального почерку Остапа Вишні. Пейзаж, портрет, характер людини, авторський голос, народні прикмети, прислів'я та приказки в усмішках.

Основні поняття: усмішка.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 8, 10.

Розділ 11. Модерна драматургія

Тема 1. Розвиток національного театру

Розвиток національного театру («Березиль» Леся Курбаса, Харківський театр ім. І.Франка), драматургії 1920–1930 рр. (від ідеологічних агіток до психологічної драми). П'єси В.Винниченка, М.Куліша, І.Дніпровського, І.Кочерги, Я.Мамонтова на перетині традицій «корифеїв», зарубіжної класики і модерної драматургії.

Основні поняття: національний театр, модерна драматургія.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 8, 10.

Тема 2. Микола Куліш «Мина Мазайло»

Основне про життєвий і творчий шлях митця. Зв'язок із театром Л.Курбаса. Національний матеріал і вселюдські, «вічні» мотиви та проблеми у п'єсах.

Сатирична комедія «Мина Мазайло». Проблема готовності українського суспільства бути українським (на прикладі позиції, поведінки дійових осіб). Специфіка комедійного жанру: про серйозне легко, грайливо. Розвінчання національного нігілізму, духовної обмеженості на матеріалі українізації (Мина, Мокій, дядько Тарас, тьотя Мотя). Сатиричне викриття бездуховності обивателів, що зрікаються своєї мови, культури, родового коріння. Драматургічна майстерність автора. Актуальність п'єси для нашого часу.

Основні поняття: сатирична комедія.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 8, 10.

Розділ 12. Перлини західноукраїнської літератури

Тема 1. Богдан-Ігор Антонич «Зелена свангелія», «Різдво», «Коляда»

Автономність, відкритість зарубіжним традиціям і новітнім процесам, розвиток української літератури в Західній Україні до 1939 р.

Коротко про митця. Аполітичність, наскрізна життєствердність, метафоричність і міфологізм поезій; екзотика лемківського краю в контексті вселюдських мотивів. Лемківська конкретика як джерело образних асоціацій. «Зелена свангелія» – нерозривна єдність природи і людини, ідея життєствердження. Поєднання язичницьких мотивів із християнськими («Різдво», «Коляда»). Роздуми над поезією Б.-І.Антонича.

Основні поняття: міфологізм, асоціативність.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 8, 10.

Тема 2. Осип Турянський «По́за межами болю»

Коротко про письменника. Історичний матеріал Першої світової війни як предмет художнього узагальнення й філософського осмислення. Поема в прозі, що хвилює, єднає людські серця, звільняє і просвітлює душу. Умовність зображення (події поза конкретним часом і простором). Загальнолюдські мотиви і гуманістичні цінності. Біологічні інстинкти і духовна воля до життя: ідея перемоги духу над матерією. Гуманістичний, життєствердний пафос поеми в прозі, його вселюдська значимість і всеохопність.

Основні поняття: поема в прозі.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 8, 10.

Розділ 13. Узагальнення та систематизація вивченого

Тема 1. Бесіда про вивчені твори української літератури. Обмін думками про знакові для свого часу твори, що актуальні нині.

Розділ 1. «Під чужим небом»

Тема 1. Література письменників-емігрантів. «Празька школа» української поезії та її представники

Історичні умови й особливості функціонування української літератури за кордоном. Причини другої хвилі еміграції українців. Історія створення «празької школи» української поезії. Огляд творчості представників «празької школи».

Основні поняття: «празька школа»

Рекомендовані джерела

Основні (базові) : 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 4, 9, 10.

Тема 2. Євген Маланюк. «Уривок з поеми», «Напис на книзі віршів...»

Коротко про митця. Художнє осмислення героїчної і трагічної історії України, оптимістичний висновок про її майбутнє в поезії «Уривок з поеми». Її актуальність, символічність назви. «Напис на книзі віршів...» – ліричний роздум про призначення поезії, важливості місії поета закарбовувати свій час для нащадків.

Основні поняття: громадянська лірика

Рекомендовані джерела

Основні (базові) : 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 4, 7,9, 10.

Тема 3. Іван Багряний (І.Лозов'ягін). «Тигролови»

Основні віхи життя й творчості митця, його громадянська позиція. «Тигролови» як український пригодницький роман. Проблема свободи й боротьби за визволення. Жанрові особливості (динаміка сюжету, неоромантичність та ін.). Вольовий характер Григорія Многогрішного. Родина Сірків, майор Медвин. Символіка роману, ідея перемоги добра над злом. Популярність твору в повоєнній Європі. Актуальність для нашого часу.

Основні поняття: пригодницький роман

Рекомендовані джерела

Основні (базові) : 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 4, 9, 10.

Розділ 2. Воєнне лихоліття

Тема 1. Олександр Довженко. «Щоденник» (періоду війни), «Зачарована Десна»

Участь українських письменників у Другій світовій війні. Активізація патріотичної тематики, героїчного пафосу, посилення філософічності в літературі цього періоду. Засилля соцреалізму в мистецтві повоєнного періоду. Трагічна творча біографія митця. Відомий у світі кінорежисер, засновник поетичного кіно. Романтичне світобачення. Довженко-художник. Довженко-прозаїк (оповідання часів війни, кіноповість «Україна в огні»). Джерело вивчення історії його життя і трагічної доби – «Щоденник». Правда про український народ, його історію крізь призму авторського бачення й оцінки. Національні та загальнолюдські проблеми, поєднання особистісного, виражального начала з публіцистикою.

Історія написання «Зачарованої Десни» (1942-1956), автобіографічна основа, сповідальність. Ця кіноповість – у часи воєнного лихоліття як душевна розрада, сповідь, моральна опора для митця. Поєднання минулого і сучасного. Два ліричні герої: малий Сашко і зріла людина, митець. Морально-етичні проблеми, порушені в кіноповісті.

Основні поняття: кіноповість, публіцистичність.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 4, 9, 10.

Тема 2. Олесь Гончар. «Модри Камень»

Коротко про письменника. Загальна характеристика доробку О.Гончара. Творчий злет у 1960-ті роки. Його громадянська й життєва позиції, роль у духовному відродженні нації. Рання новелістика (1940-ві роки), її неоромантизм. Мрія і дійсність у новелі «Модри Камень». Романтична ідея кохання, що перемагає смерть. Образи українського бійця і юної словачки Терези. Особливість оповіді, роль кольорової гами в новелі.

Основні поняття: неоромантизм, новела (поглиблено).

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 4, 9, 10.

Розділ 3. Літературне «шістдесятництво»

Тема 1. «Шістдесятництво» як явище культурологічне й соціальне

Нова хвиля відродження української літератури на початку 1960-х років. «Шістдесятництво» як явище культурологічне й соціальне. Його зв'язок із дисидентським рухом. Ідейно-стильове розмаїття, тематична і формотворча новизна творчості «шістдесятників».

Основні поняття: «шістдесятництво».

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10.

Тема 2. Василь Симоненко. «Задивляюся у твої зіниці...», «Я...»

Коротко про митця («витязь молоді української поезії»). Традиційність його лірики. Образ України, громадянський вибір поета («Задивляюся у твої зіниці...»). Мотив самоствердження людини у складному сучасному світі, її самодостатність і самоцінність («Я...»). Інтимна лірика В. Симоненка («Ну, скажи, хіба не фантастично...», «Ікс плюс ігрек»). Роздуми над поезією митця та її мотивами.

Основні поняття: віршові розміри (повторення).

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10.

Тема 3. Дмитро Павличко. «Два кольори», *«Я стужився, мила, за тобою...»

Основні відомості про поета, перекладача. Основні мотиви його творів. Пісенна лірика, її популярність. Вірш «Два кольори», який став народною піснею. Національний колорит поетичних образів, роль антитези. Збірка любовної лірики «Тасмниця твого обличчя». Використання фольклорних, персоніфікованих образів для передачі глибокого почуття кохання (*«Я стужився, мила, за тобою...»).
Основні поняття: пісенна лірика, фольклорні образи, національний колорит поезії.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10.

Тема 4. Іван Драч. «Балада про соняшник»

Невтомний шукач нового змісту і нової форми в поезії. Переосмислення жанру балади. «Балада про соняшник» – поетичний роздум про суть мистецтва, процес творчості. Символічність образів соняшника, сонця.

Основні поняття: символ, балада (повторення).

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10.

Тема 5. Микола Вінграновський. «У синьому небі я висіяв ліс»

Коротко про поета, прозаїка, кіномитця. Учень О.Довженка. Вселюдські, національні мотиви кризь призму «інтимного самозосередження». Вируюча пристрасть, несподівана асоціативність, буйна фантазія, образна деталь його поезії. Інтимна лірика зб. «Цю жінку я люблю». Поезія про «вічну», одну-єдину любов, яка перемагає труднощі, долає час і простір. Глибокі любовні переживання ліричного героя, передані образною символікою, символічною кольористикою (синім кольором). Думки й відчуття, навіяні цим віршем.

Основні поняття: символічна кольористика.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10.

Тема 6. Григорій Тютюнник. «Три зозулі з поклоном»

Коротко про письменника і його творчість. «Вічна» тема «любовного трикутника» в новітній інтерпретації. Образ любові як втілення високої християнської цінності, яка вивисує людину над прагматичною буденністю, очищає її душу. Зміщення часових площин як художній засіб. Роль художньої деталі в розкритті характеру, ідеї.

Основні поняття: художня деталь (поглиблено).

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 5, 8, 9, 10.

Розділ 4. Митець і суспільство

Тема 1. Ліна Костенко. «Страшні слова, коли вони мовчать...», «Хай буде легко. Дотиком пера...», «Недумано, негадано...», «По сей день Посейдон посідає свій трон...», «Маруся Чурай»

Творчий шлях. Особливості індивідуального стилю (філософічність, історизм мислення, традиційність, інтелектуалізм, публіцистичність). «Страшні слова, коли вони мовчать», «Хай буде легко. Дотиком пера...» – ліричні роздуми про значення слова в житті людини, суть мистецтва, його роль у суспільстві. «Недумано, негадано...» – інтимна лірика як спонука до роздумів про суть кохання. Її сповідальність. «По сей день Посейдон посідає свій трон...»: мотив єднання людини зі світом рукотворної краси (мистецтво) і природою. Потреба наповнювати життя прекрасним. Зв'язок із античною міфологією. Пошуки справжнього (не оманливого) щастя. Здатність людини протистояти дрібному й бачити величне.

Основні поняття: індивідуальний стиль письменника.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10.

Тема 2. Ліна Костенко. «Маруся Чурай»

Історико-фольклорна основа історичного роману у віршах «Маруся Чурай». Духовне життя нації кризь призму нещасливого кохання. Центральні проблеми: митець і суспільство, індивідуальна свобода людини.

Основні поняття: роман у віршах.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10.

Розділ 5. Стоїчна українська поезія

Василь Стус

Тема 1. «Крізь сотні сумнівів я йду до тебе...», «Господи, гніву пречистого...»

Поет як символ незламного духу, збереження людської гідності. Загальний огляд його життя й творчості (відчуження від світу, проблема вибору, стан трагічної самотності й активної дії, формування себе; атмосфера розтлінного духу тоталітарної системи). Узагальнені образи крізь призму індивідуальної долі. Поезія Стуса – зразок «стоїчної» поезії у світовій ліриці («Крізь сотні сумнівів я йду до тебе...», «Господи, гніву пречистого...»). Стан активної позиції ліричного героя. Екзистенційна (буттєва) проблема вибору, віра в себе, надія на здолаття всіх перешкод. Упевненість у власному виборі. Приклад великої мужності й сили духу.

Основні поняття: екзистенційні ідеї в художньому творі.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 7, 8, 9, 10.

Розділ 6. Сучасна українська література (на вибір)

Тема 1. Історико-культурна картина літератури кінця ХХ – початку ХХІ ст. (на шляху до нового відродження). Постмодернізм як один із художніх напрямів мистецтва 1990-х років, його риси

Історико-культурна ситуація наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. (на шляху до нового відродження). З'ява нового літературного покоління. Найвагоміші здобутки сучасної літератури. Стильове розмаїття, експериментаторство, пошуки нових форм і тем. Література елітарна, вишукана, високохудожня. Література масова, популярна (її інтенсивний розвиток). Постмодернізм як один із художніх напрямів мистецтва 1990-х років, його риси.

Основні поняття: постмодернізм; література елітарна, масова.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 5, 7.

Тема 2. Творчість сучасних українських письменників

Поезія: *І.Римарук* («Обнови»), *Ю.Андрухович* («Астролог», «Пісня мандрівного спудея»), *О.Забужко* («Рядок з автобіографії», «Читаючи історію»), *О.Ірванець* («До французького шансоньє»), *С.Жадан* («Музика, очерет...», «Смерть моряка»).

Проза, есеїстика: *Г.Пагутяк* («Потрапити в сад», «Косар»), *Ю.Андрухович* («ShevchenkoisOK»), *В.Діброва* («Андріївський узвіз»), *Я.Мельник* («Далекий простір»).

Основні поняття: постмодернізм.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 5, 7.

Розділ 7. Література рідного краю

Тема 1. Ознайомлення із життям і творчістю письменників-земляків.

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 2, 3, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 5, 7.

Розділ 8. Узагальнення та систематизація вивченого

Тема 1. Бесіда про твори, вивчені впродовж навчального року. Зосередження уваги на їхніх художніх особливостях, новаторстві (на тлі відповідного відрізка часу).

Рекомендовані джерела

Основні (базові): 1, 2, 3, 4, 5.

Додаткові: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Рівні навчальних досягнень	Бал	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
Початковий	1	Студент може розрізняти об'єкт вивчення і відтворити деякі його елементи.
	2	Студент фрагментарно відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення, виявляє здатність елементарно викласти думку.
	3	Студент відтворює менше половини навчального матеріалу; з допомогою викладача виконує елементарні завдання.
Середній	4	Студент знає близько половини навчального матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснення викладача, повторити за зразком певну операцію, дію.
	5	Студент розуміє основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило.
	6	Студент виявляє знання і розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. З допомогою викладача здатний аналізувати, порівнювати, узагальнювати та робити висновки. Вміє застосовувати знання при розв'язуванні задач за зразком.
Достатній	7	Студент правильно, логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, частково контролює власні дії.
	8	Знання студента є достатньо повними, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, вміє аналізувати, застосовувати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його повна, логічна, обгрунтована, але з деякими неточностями.
	9	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази у власній аргументації.
Високий	10	Студент володіє глибокими і міцними знаннями, здатний використовувати їх у нестандартних ситуаціях. Самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, критично оцінює окремі нові факти, явища, ідеї.
	11	Студент володіє узагальненими знаннями з предмета, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях, уміє знаходити джерело інформації та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми. Визначає програму особистої пізнавальної діяльності; самостійно оцінює
	12	Студент має систематичні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності, вміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію, виявляти власне ставлення до неї. Розвиває свої обдарування і нахили.

6.2. Критерії оцінювання творів

Рівень	Бали	Вимоги до оцінювання навчальних досягнень студентів	Грамотність	
			Припустима кількість орфографічних і пунктуаційних помилок	Припустима кількість лексичних, граматичних і стилістичних помилок
Початковий	1	Побудованому студентом тексту бракує зв'язності й цілісності, урізноманітнення потребує лексичне та граматичне оформлення роботи	15-16 і більше	9-10
	2	Побудоване студентом висловлювання характеризується фрагментарністю, думки викладаються на елементарному рівні; потребує збагачення й урізноманітнення лексики і граматична будова мовлення	13-14	
	3	Студентові слід працювати над виробленням умінь послідовніше й чіткіше викладати власні думки, дотримуватися змістової та стилістичної єдності висловлювання, потребує збагачення та урізноманітнення лексики й граматична будова висловлювання	11-12	
Середній	4	Висловлювання студента за обсягом складає дещо більше половини від норми і характеризується певною завершеністю, зв'язністю; розкриття теми має бути повнішим, ґрунтовнішим і послідовнішим; чіткіше мають розрізняватися основна та другорядна інформація; потребує урізноманітнення добір слів, більше має використовуватися авторська лексика	9-10	7-8
	5	За обсягом робота учня студента наближається до норми, загалом є завершеною, тему значною мірою розкрито, проте вона потребує глибшого висвітлення, має бути виражена основна думка, посилена єдність стилю, мовне оформлення різноманітнішим	7-8	
	6	За обсягом висловлювання студента сягає норми, його тема розкривається, виклад загалом зв'язний, але учневі ще слід працювати над умінням самостійно формулювати судження, належно їх аргументувати, точніше добирати слова й синтаксичні конструкції	5-6	

Достатній	7	Студент самостійно створює достатньо повний, зв'язний, з елементами самостійних суджень текст, вдало добирає лексичні засоби, але ще має вдосконалювати вміння чітко висвітлювати тему, послідовно її викладати, належно аргументувати основну думку	4	5-6
	8	Студент самостійно будує достатньо повне, осмислене висловлювання, загалом ґрунтовно висвітлює тему, добирає переконливі аргументи на їх користь, проте ще має працювати над урізноманітненням словника, граматичного та стилістичного оформлення роботи	3	
	9	Студент самостійно будує послідовний, повний, логічно викладений текст; загалом розкриває тему, висловлює основну думку; вдало добирає лексичні засоби, проте ще має працювати над умінням виразно висловлювати власну позицію і належно її аргументувати	1+1 (негруба)	
Високий	10	Студент самостійно будує послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання, висловлює власну думку, певним чином аргументує різні погляди на проблему, робота відзначається багатством словника, граматичною правильністю, дотриманням стильової єдності й виразності тексту	1	3
	11	Студент самостійно будує послідовний, повний текст, ураховує комунікативне завдання; аргументовано, чітко висловлює власну думку, зіставляє її з думками інших, уміє пов'язати обговорюваний предмет із власним життєвим досвідом, добирає переконливі докази для обґрунтування тієї чи іншої позиції з огляду на необхідність розв'язувати певні життєві проблеми; робота відзначається багатством словника, точністю слововживання, стилістичною єдністю, граматичною різноманітністю	1 (негруба)	2

	12	Студент самостійно створює яскраве, оригінальне за думкою та оформленням висловлювання відповідно до мовленнєвої ситуації; повно, вичерпно висвітлює тему; аналізує різні погляди на той самий предмет, добирає переконливі аргументи на користь тієї чи іншої позиції, використовує набуту з різних джерел інформацію для розв'язання певних життєвих проблем; робота відзначається багатством слововживання, граматичною правильністю та різноманітністю, стилістичною довершеністю	—	1
--	----	---	---	---

6.3. Критерії оцінювання виразного читання напам'ять художніх творів

Рівні навчальних досягнень		Критерії оцінювання
Початковий	1	Студент монотонно читає напам'ять лише окремі фрази художнього тексту
	2	Студент невиразно читає напам'ять невеличкий фрагмент рекомендованого для вивчення твору
	3	Студент читає напам'ять недостатній за обсягом уривок твору зі значною кількістю фактичних мовленнєвих помилок
Середній	1	При читанні напам'ять твору студент допускає значну кількість помилок різного характеру
	2	Студент читає вивчений напам'ять твір зі значними змістовими неточностями, порушенням правил техніки мовлення
	3	Студент читає напам'ять художній твір з окремими орфоепічними та змістовими огріхами
Достатній	1	При читанні напам'ять твору студент правильно, чітко передає зміст твору, але виконує його невиразно, монотонно
	2	Вивчений напам'ять твір студент читає з окремими декламаційними огріхами
	3	Студент виразно читає напам'ять вивчений твір, але час від часу допускає змістові неточності
Високий	1	Студент виразно, без помилок та неточностей, декламує твір напам'ять
	2	Вивчений напам'ять твір студент декламує, виявляючи індивідуальне розуміння тексту, своє ставлення до прочитаного
	3	Читання напам'ять твору учнем відзначається високим рівнем артистизму, мовленнєвої вправності. Студент виявляє особисте ставлення до прочитаного, може сформулювати і висловити своє "надзавдання" (мету) читання твору

7. Навчально-методична карта дисципліни «Українська література»

I семестр

Разом: 34 годин, із них: лекцій – 16 годин, практичних занять – 10 годин, семінарських занять – 6 годин, контрольна робота – 2 години.

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми семінарських занять	Підсумковий контроль
I семестр				
Розділ 1. Реалістична українська проза				
1.	Література II пол. XIX – поч. XX ст. Розвиток реалізму.			
2.		Іван Нечуй-Левицький. «Кайдашева сім'я» - соціально-побутова повість-хроніка		
3.	Життєвий та творчий шлях Панаса Мирного		«Хіба ревуть воли, як ясла повні?» (1, 4 частини) Панаса Мирного – перший український соціально-психологічний роман	
Розділ 2. «Театр корифеїв»				
4.	Українська драматургія та театр II половини XIX ст. Багатогранність діяльності Івана Карпенка-Карого як актора, письменника, культурного діяча. Комедія «Мартин Боруля»			
Розділ 3. Титан духу і думки				
5.	Іван Франко. «Гімн» («Замість пролога»), «Сікстинська мадонна», «Ой ти, дівчино, з горіха зерня», «Чого являєшся мені...», «Легенда про вічне життя»			
6.		Поема «Мойсей» – один із вершинних творів І.Франка		
7.		Новела «Сойчине крило» І. Франка		
Розділ 4. Модерна українська проза				
8.	Михайло Коцюбинський. Психологічна новела «Intermezzo»		Повість М. Коцюбинського «Тіні забутих предків»	
9.			Новели «Impromtu phantasie», «Valse melancolique» О.Кобилянської	
10.	Новаторство Василя Стефаника. Психологічне розкриття теми еміграції на прикладі твору «Камінний хрест»			
11.	Філософський підтекст новели «Момент» Володимира Винниченка			
Розділ 5. Образне слово поетичного модернізму. Загальнолюдське, національне, особисте				
12.	Неоромантизм у творчості Лесі Українки (Лариси Косач). «Contra spem spero», «Слово, чому ти не твердая криця...», «Мріє, не зрадь», «Стояла я і слухала весну»			
13.		Драма-феєрія «Лісова пісня» Лесі Українки		

14.				Контрольна робота
15.			Література рідного краю	

II семестр

Разом: 46 годин, із них: лекцій – 26 години, практичних занять – 8 годин, семінарських занять - 10 годин, контрольна робота - 2 години

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми семінарських занять	Підсумковий контроль
II семестр				
Розділ 5. Образне слово поетичного модернізму. Загальнолюдське, національне, особисте				
16.	Микола Вороний. «Блакитна Панна», «Інфанта»			
17.	Олександр Олесь (О. Кандиба). «З журбою радість обнялась...», «Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!...». Драматичний етюд «По дорозі в Казку»	Олександр Олесь (О.Кандиба). «З журбою радість обнялась...», «Чари ночі», «О слово рідне! Орле скутий!...». Драматичний етюд «По дорозі в Казку»		
Розділ 6. «Розстріляне відродження»				
18.	Стильове розмаїття літературних течій та угруповань 1920-х років. Поняття «розстріляне відродження», домінування соцреалістичної естетики в 1930-ті роки.			
Розділ 7. Літературний авангард				
19.	Авангардні тенденції в українській літературі 1920-х років. Поет-футурист М.Семенко – сміливий експериментатор («Бажання», «Місто», «Запрошення»)			
Розділ 8. Поетичне самовираження				
20.	Павло Тичина «Арфами, арфами...», «О панно Інно...», «Ви знаєте, як липа шелестить...»	Павло Тичина «Одчиняйте двері...», «Пам'яті тридцяти»		
21.	Євген Плужник «Вчись у природи творчого спокою...», «Ніч... а човен – як срібний птах!...»			
Розділ 9. «Київські неокласики»				
22.	Художній світ лірики Максима Рильського. «Київські неокласики»	М.Рильський. Захоплення красою й величчю світу («Солодкий світ!...»). Сонет «У теплі дні збирання винограду»		
Розділ 10. Прозове розмаїття				
23.	Микола Хвильовий (М.Фітільов) «Я (Романтика)»		«Я (Романтика)» – новела про добро і зло в житті та в душі героя.	
24.	Юрій Яновський «Майстер корабля»		Ю.Яновський «Майстер корабля» Новаторство художньої форми («Майстер корабля»): модерний сюжет, що інтригує, умовність	

			фабули, зміщення часопростору.	
25.	Валер'ян Підмогильний «Місто»		Валер'ян Підмогильний. «Місто». Світовий мотив підкорення людиною міста, інтерпретований на національному матеріалі. Зображення «цілісної людини»	
26.	Остап Вишня (Павло Губенко) «Моя автобіографія», «Письменники», «Сом»			
Розділ 11. Модерна драматургія				
27.	Розвиток національного театру («Березіль» Леся Курбаса, Харківський театр ім. І.Франка), драматургії 1920–1930 рр. (від ідеологічних агіток до психологічної драми).			
28.		Микола Куліш «Мина Мазайло»		
Розділ 12. Перлини західноукраїнської літератури				
29.		Богдан-Ігор Антонич «Зелена євангелія», «Різдво», «Коляда»		
30.	Осип Турянський «Поза межами болю» - поема у прозі, історичний матеріал Першої світової війни			
31.				Тематична контрольна робота
Розділ 13. Узагальнення та систематизація вивченого				
32.			Бесіда про вивчені твори української літератури	

III семестр

Разом: 18 годин, із них: лекцій – 8 годин, практичних занять – 2 годин, семінарських занять – 6 годин, контрольна робота – 2 години.

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми семінарських занять	Підсумковий контроль
I семестр				
Розділ 14. «Під чужим небом»				
33.	Література письменників-емігрантів. «Празька школа» української поезії та її представники			
34.		Євген Маланюк. «Уривок з поеми», «Напис на книзі віршів...»		
35.	Іван Багряний (І.Лозов'ягин). «Тигролови»		Проблема свободи і боротьби за своє визволення у пригодницькому романі Івана Багряного «Тигролови»	
Розділ 15. «Воєнне лихоліття»				
36.	Життєвий і творчий шлях Олександра Довженка		Сповідальність оповіді та морально-етичні проблеми повісті О.Довженка	

			«Зачарована Десна»	
37.	Характеристика творчого доробку Олеся Гончара		Романтична ідея кохання, що перемагає смерть, у новелі О.Гончара «Модри камінь»	
38.				Тематична контрольна робота

IV семестр

Разом: 42 години, із них: лекцій – 10 години, практичних занять – 8 годин, семінарських занять - 20 годин, контрольна робота - 4 години

№ п/п	Теми лекцій	Теми практичних занять	Теми семінарських занять	Підсумковий контроль
II семестр				
Розділ 16. Літературне «шістдесятництво»				
39.	«Шістдесятництво» як явище культурологічне й соціальне		Ідейно-стильове розмаїття, тематична і формотворча новизна творчості «шістдесятників».	
40.		Василь Симоненко – «вигляд молоді української поезії» («Задивляюся у твої зіниці...», «Я...»)		
41.		Національний колорит, глибина почуттів лірики Дмитра Павличка («Два кольори», «Я стужився, мила, за тобою»)		
42.			«Балада про соняшник» Івана Драча – поетичний роздум про суть мистецтва, процес творчості	
43.		Вселюдські, національні мотиви крізь призму «інтимного самозосередження» у ліриці Миколи Вінграновського («У синьому небі я висіяв ліс»)		
44.	Особливості творчості Григора Тютюнника		«Вічна» тема «любовного трикутника» в новітній інтерпретації («Три зозулі з поклоном»)	
45.				Тематична контрольна робота
Розділ 17. Митець і суспільство				
46.	Творчий шлях Ліни Костенко		Особливості індивідуального стилю Ліни Костенко у віршах «Страшні слова, коли	

			вони мовчать...», «Хай буде легко. Дотиком пера...», «Недумано, негадано...», «По сей день Посейдон посідає свій трон...»	
47.	Жанрова специфіка та історико-фольклорна основа роману у віршах «Маруся Чурай»		Митець і суспільство, індивідуальна свобода людини як центральні проблеми у творі «Маруся Чурай» Ліни Костенко	
Розділ 18. Стоїчна українська поезія				
48.	Поезія Василя Стуса – зразок «стоїчної» поезії у світовій ліриці («Крізь сотні сумнівів я йду до тебе...», «Господи, гніву пречистого...»)	Поезія Василя Стуса – зразок «стоїчної» поезії у світовій ліриці («Крізь сотні сумнівів я йду до тебе...», «Господи, гніву пречистого...»)		
Розділ 19. Сучасна українська література				
49.	Історико-культурна картина літератури кінця ХХ – початку ХХІ ст. (на шляху до нового відродження). Постмодернізм як один із художніх напрямів мистецтва 1990-х років, його риси			
50.			Традиція та новаторство у сучасній українській поезії (за вибором викладача та студентів: І.Римарук («Обнови»), Ю.Андрухович («Астролог», «Пісня мандрівного спудея»), О.Забужко («Рядок з автобіографії», «Читаючи історію»), О.Ірванець («До французького шансоньє»), С.Жадан («Музика, очерет...», «Смерть моряка»).	
51.			Жанрово-стильове розмаїття сучасної української прози. Розвиток есеїстики (за вибором викладача та студентів: Г.Пагутяк («Потрапити в сад», «Косар»), Ю.Андрухович («ShevchenkoisOK»), В.Діброва («Андріївський узвіз»), Я.Мельник («Далекий простір»).	
52.				Тематична контрольна робота
Розділ 20. Література рідного краю				
53.			Ознайомлення із життям і творчістю письменників-земляків.	
Розділ 21. Узагальнення та систематизація вивченого				
54.			Бесіда про вивчені твори української літератури	

8. Рекомендовані джерела

Основні (базові)

1. Авраменко О.М.; Пахаренко В. І. Українська література (рівень стандарту): підруч. для 10 класу закл. заг. серед. освіти / О. М. Авраменко — Київ: Грамота, 2018. — 256 с.
2. Авраменко О. М. Українська література (рівень стандарту) : підруч. для 11 кл. закл. загальн. серед. освіти / О.М. Авраменко — К. : Грамота, 2019. — 256 с.
3. Борзенко О. І. Українська література (рівень стандарту) : підруч. для 11 класу закл. заг. серед. освіти / О.І. Борзенко — Харків : Вид-во «Ранок», 2019. — 240 с. : іл.
4. Слоньовська О.В.; Мафтин Н. В.; Вівчарик Н. М. Українська література (профільний рівень). підруч. для 10 класу закл. заг. серед. освіти / О.В. Слоньовська; Н. В.Мафтин; Н.М.Вівчарик — Київ: Літера ЛТД, 2018. — 304 с.
5. Коваленко Л. Т.; Бернадська Н. І. Українська література (рівень стандарту): підруч. для 11 класу закл. заг. серед. освіти / Л. Т.Коваленко; Н. І. Бернадська — Київ: Видавничий дім «Освіта», 2018. — 320 с.

Допоміжні

1. Авраменко О.М. Українська мова та література. Збірник завдань у тестовій формі. I частина. ЗНО. Київ: Грамота, 2018.
2. Авраменко О.М., Блажко М.Б. Українська мова та література. Довідник. Завдання у тестовій формі. II частина. ЗНО. К. : Грамота, 2018.
3. Авраменко О.М., Дідух Т.І., Чукіна В.Ф. Українська мова та література. Власні висловлення: рекомендації, критерії, зразки. К. : Грамота, 2018.
4. Агєєва В. Дороги й середохрестя : літературознавчі есеї. — Львів : Видавництво Старого Лева, 2016. — 352 с.
5. Галак І., Липницька І. Історія української літератури (20–40-х рр. ХХ століття). — К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2011.
6. Історія української літератури ХХ - поч. ХХІ ст. : навч. посіб. : у 3 т. Т. 1 / В. І. Кузьменко, О. О. Гарачковська, М. В. Кузьменко, В. С. Брюховецький, Т. В. Бикова. — К. : Академвидав, 2013. — 588 с.
7. Найдан М. Від Гоголя до Андруховича. — Львів : Піраміда, 2017. — 221 с.
8. Гарнашинська Л. Українське шістдесятництво: профілі на тлі покоління. — Київ : Смолоскип, 2010. — 632 с.
9. Українська література. Інтерактивний довідник-практикум із тестами. Підготовка до ЗНО / Ю.О.Гарюнова, З.Р.Тищенко, С.Г.Бутко, І.М.Літвінова. — Харків : Ранок, 2018. — 384 с.
10. Українська література : комплексне видання для підготовки до ЗНО : навч. посіб. / І.О.Радченко, О.М.Орлова. — Київ : Літера ЛТД, 2018. — 272 с.

Електронні ресурси

- www.poetryclub.com.ua – сучасна поезія, критичні матеріали про літераторів;
- www.lib.proza.com.ua – твори сучасних українських і зарубіжних авторів;
- www.nbuv.gov.ua/tb/ukr.html – зібрання творів українського письменства від найдавніших часів до початку ХХ століття та ін.

Літературно-критичні матеріали та тексти художніх творів можна знайти на сайтах популярних фахових часописів

- www.book-courier.com.ua – "Книжковий кур'єр";
- www.elitprofi.com.ua/gazeta – "Книжник-рев'ю";
- www.krytyka.kiev.ua – "Критика"